

1. klassi matemaatika ainekava

1. Üldised märkused

Esimese kooliastme esimesel õppeaastal, esimeses klassis omandatakse matemaatilised pädevused konkreetsete tegevuste kaudu õpetaja vahetul juhendamisel. Õpilane õpib keskenduma ning probleeme mõistma ja õpetaja juhtimisel lahendama. Õpilane rühmitab objekte nende põhiliste omaduste alusel, tunneb ära lihtsamad geomeetrilised kujundid, õpib mõistma lihtsaimat matemaatilist teksti, kirjeldab ja põhjendab õpetaja tuntava abiga oma matemaatilisi tegevusi tavamõistete tasemel ning kasutab matemaatikat oma igapäevategevuses. Matemaatiliste tegevuste väljaks on naturaalarvude vald kuni sajani, põhilised geomeetrilised kujundid, kehad ja põhilised mõõtühikud. Õpitu rakendamine uutes olukordades toimub õpetaja juhendamisel. Õpitulemusi hinnates antakse suulisi ja kirjalikke hinnanguid. Hindamisel on äärmiselt oluline silmas pidada, et õpetaja poolt käesolevas ainekavas kirjeldatavale ainesele ning õpitulemustele täiendava materjali ja nõudmiste lisamisel õpilasele selle lisategevuse käigus antud hinnangud **ei tohi alandada** ainevaldkonnakavas näidatud üldiselt taotletavate õpitulemuste omandatuse eest saadud summaarse hinnanguga määratletavat aine omandatuse taseme hinnangut. Lõimingu võimalusi on eesti keele, loodusõpetuse, inimeseõpetuse, kunsti ja tööõpetusega, liikluskasvatusega. Esimesse klassi astuvate laste väga erineva eelneva ettevalmistatuse tõttu tuleb olla väga tähelepanelik teistest vähem või üldse mitte eelõpet saanud õpilaste suhtes, kelle tegelikud võimed ei pruugi arvuka etteõpetatud õpilasrühma taustal kohe ilmned.

Õppekava üldosaga on I kooliastmel määratud kasutamiseks 10 nädalatundi, neist **kolm** on planeeritud kasutada 1. klassis. Siis 35 õppenädala korral maksimaalselt kasutatavast 105st tunnist on planeeritud uue aine käsitlemiseks 90 tundi.

Esimese klassi matemaatikakursuse põhilised **ainealased õpieesmärgid** on:

- tunda ja osata lugeda, kirjutada, järjestada ja võrrelda arve 0 – 100
- osata peast liita ja lahutada 10 piires, liita ja lahutada täiskümneid 100 piires
- tunda ja osata kirjutada järgarve 1. – 12.
- osata mõõta vahemaad/ eseme mõõtmeid meetrites või sentimeetrites
- ära tunda õpitud tasandilisi ja ruumilisi kujundeid (ruut, ristkülik, kolmnurk, ring, kuup, kera)
- osata võrrelda kujundeid, kehi ja esemeid suuruse, pikkuse, laiuse, paksuse, kaalu ja asendi järgi

2. Temaatiline aine loend

Järgneva tabeli kahes esimeses veerus on toodud teemade nimetused ja tähised nii, nagu need on näidatud dokumendis **Põhikooli matemaatika raamkava**. Teemad ei ole esitatud ega liigendatud nende võimaliku käsitlemise järjekorras. Hinnang teema käsitlemiseks kuluvale ajale on vaid soovituslik eksperthinnang. Märkuste lahtris toodud muutused on näidatud 2002. aasta õppekava suhtes.

Teema	Sisuldkond	Õppesisu	Taotletavad õpitulemused	Hinnang ajale (õppetundi)	Märkused
Arvud ja andmestikud	AA1	1) arvud 0 – 10 2) arvud 11 – 20 3) järgarvud 4) märgid >, <, = 5) paaris- ja paaritud arvud 6) arvud 20 - 100	1) oskab lugeda ja kirjutada arve 0 – 20 2) oskab järjestada arve 1 – 20 3) oskab lugeda ja kirjutada järgarve 1. – 12. 4) oskab võrrelda arve 1 – 20 5) tunneb mõisteid suurem ja väiksem 6) oskab eristada paaris- ja paaritud arve 1 – 20 7) oskab paigutada naturaalarvude ritta sealt puuduvad arvud 100 piires	20	
	AA2	1) arvutamine arvudega 1 – 10 ja 0 2) arvutamine arvudega 11 – 20 3) üleminekuga liitmine ja lahutamine 4) täiskümnete liitmine ja lahutamine kuni arvuni 100	1) oskab peast liita ja omandab esialgsed oskused üleminekuga lahutamiseks 20 piires 2) teab üheliste ja kümneliste asukohta kahekohalises arvus 3) oskab peast liita ja lahutada täiskümneid 100 piires	35	

	AA4	1) meeter, sentimeeter 2) kilogramm ja gramm 3) liiter 4) minut, tund, ööpäev, nädal, kuu, aasta 5) rahaühikud	1) omab ettekujutust pikkusühikutest m ja cm, teab pikkusühikute meeter ja sentimeeter lühendeid m ja cm 2) oskab joonlaua või mõõdulindiga mõõta vahemaad/eseme mõõtmeid meetrites või sentimeetrites 3) omab ettekujutust kaaluühikutest gramm ja kilogramm, teab kaaluühikute lühendeid kg ja g 4) omab ettekujutust ruumalaühikust liiter, teab mahuühiku liiter tähist l 5) omab ettekujutust ajaühikutest minut, tund, ööpäev, nädal, kuu, aasta 6) oskab leida tegevuse kestust tundides 7) oskab öelda kellaaegu (ilma sõnu “veerand” ja “kolmveerand” kasutamata, näit. 18.15) 8) teab Eesti rahaühikuid, oskab neid kasutada lihtsamates tehingutes 9) teab õpitud samaliigiliste (pikkus-, aja- ja rahaühikud) ühikute vahelisi seoseid	8	
	AA5	1) tekstülesanded	1) oskab lahendada ühetehtelisi, teksti avamiseks pildiga illustreeritud ülesandeid liitmisele ja lahutamisele 10 piires 2) oskab ise püstitada küsimusi osalise tekstiga ülesannetes liitmisele ja lahutamisele 10 piires 3) oskab lahendada ühetehtelisi tekstülesandeid liitmisele ja lahutamisele 20 piires	10	
Algebra ja funktsioonid	AF1	1) puuduva arvu asendamine	1) oskab proovimise teel asendada oma arvutusoskuste piires lihtsaimasse avaldisse seal puuduvat arvu	2	

Geomeetria	GE1	1) sirge 2) ruut 3) ristkülik 4) kolmnurk 5) nurk	1) oskab eristada sirget kõverjoonest, teab sirglõigu osi punkt ja sirge, oskab joonestada joonlaua abil sirglõiku 2) oskab eristada ruutu teistest kujunditest, teab ruudu elemente tipp, külg ja nurk 3) oskab eristada ristkülikut teistest kujunditest, teab ristküliku elemente tipp, külg ja nurk 4) oskab eristada kolmnurki teistest hulknurkadest 5) 5) oskab näidata õpitud kujundites nurki	4	Ei vaadelda tulekeldusvõrdsust.
	GE2	1) ring ja ringjoon	1) oskab eristada ringe teistest kujunditest	1	
	GE3	1) kuup 2) risttahukas 3) kera 4) silinder 5) koonus 6) püramiid 7) ühesuguste omadustega esemed 8) asukoha ja suuruste kirjeldamine ja võrdlemine	1) oskab eristada kuupi teistest ruumilistest kujunditest, oskab maketil näidata kuubi tippe, servi, tahke, nurki 2) oskab eristada risttahukat teistest ruumilistest kujunditest, oskab maketil näidata risttahuka tippe, tahke, servi, nurki 3) oskab eristada püramiidi teistest ruumilistest kujunditest 4) oskab eristada kera teistest kehadest 5) oskab ümbritseda joonega ühesuguste tunnustega kehi 6) oskab võrrelda kujundeid, kehi ja esemeid suuruse, pikkuse, laiuse, paksuse, kaalu, asendi järgi	10	Ei vaadelda tetraeedrit.
Kordamine				15	